

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “การสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมสำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ระเบียบวิธีวิจัยและขั้นตอนในการวิจัย
4. กิจกรรมการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การประมวลผลข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 หมู่เรียน มีนักศึกษาทั้งหมด 21 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 7 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชนวัดคู่ม่านมงคลชัย ตำบลสันป่าเถิง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 คน โดยแบ่งเป็นอาชีพย่อยจำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

- อาชีพนวดแผนโบราณ
- อาชีพขายของหัตถกรรมท้องถิ่น
- อาชีพทำพวงกุญแจไม้สักดอกเงิน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 แบบสำรวจความต้องการด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว

2.2 แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.3 แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวก่อน-หลังการดำเนินการวิจัย

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอบรม โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

2.5 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

2.6 การจัดเวทีชุมชน กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชน 3 กลุ่ม

3. ระเบียบวิธีวิจัยและขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) การวิจัยพัฒนาเชิงทดลอง (Experimental Development) โดยศึกษาในพื้นที่ชุมชนวัดคู่มานมงคลชัย ตำบลสันปูเลย อำเภอคอกอยสะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเน้นในเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วมสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยว โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

สำหรับการดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้น โครงการวิจัยการสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัย และนักศึกษาเลือกพื้นที่

2. คณะนักวิจัย (ผู้วิจัย และนักศึกษา) ศึกษาแนวคิด ข้อมูล และความต้องการด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว

2.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อความเข้าใจแนวคิดของการวิจัยแบบมีส่วนร่วม และการจัดเก็บข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยและนักศึกษาร่วมสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และร่วมกันจัดเก็บข้อมูล

3. คณะนักวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล

4. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยงในจังหวัดเชียงใหม่

4.1 คณะนักวิจัยร่วมกันสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยง

4.2 คณะนักวิจัย จัดการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยงในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฯ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการอาชีพ

4.3 คณะนักวิจัยดำเนินการประเมินผลการดำเนินงาน

4.4 จัดเวทีประชาพิจารณ์ เพื่อสรุปผลการนำความรู้และทักษะไปใช้จริง

4.5 จัดทำรายงาน สรุปบทเรียน และองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดประชาพิจารณ์

4. กิจกรรมการจัดเวทีชุมชน

ในการดำเนินกิจกรรมวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้เป็นขั้นตอนในแผนงานวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 การจัดเวทีชุมชนครั้งที่ 1 เพื่อสร้างความเข้าใจและแนวความคิดในเรื่องการทำโครงการวิจัยระหว่างผู้วิจัย ผู้นำท้องถิ่น นักศึกษา และผู้ประกอบการอาชีพในท้องถิ่น

1) กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดโครงการอบรมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยงของชุมชนวัดคู่มานมงคลชัย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ระหว่างผู้วิจัย ผู้นำท้องถิ่น และเพื่อหาผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการอบรม

2) ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ 31 มีนาคม 2551

3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น นักวิจัย นักศึกษา และผู้ประกอบการอาชีพในเทศบาลตำบลสันป่าฝาง จำนวน 40 คน

4) สถานที่ วัดคู่มานมงคลชัย ตำบลสันป่าฝาง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

5) ผลที่ได้จากการประชุม คือ ได้กลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำนวน 3 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพนวดแผนโบราณ อาชีพขายของหัตถกรรมท้องถิ่น และอาชีพทำพวงกุญแจไม้สักดอกเงิน

ภาพที่ 3.1 เวทีชุมชนครั้งที่ 1

4.2 การจัดเวทีชุมชนครั้งที่ 2 เพื่อสร้างความเข้าใจและรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว

1) กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจและเป็นการสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว

2) ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ 29 เมษายน 2551

3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย นักศึกษา และผู้ประกอบการอาชีพ

4) สถานที่ วัดกุ่ม่านมงคลชัย ต.สันป่าเถิง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

5) ผลที่ได้รับการกิจกรรม คณะนักวิจัย (ผู้วิจัยและนักศึกษา) รวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษฯ และผู้ประกอบการมีความเข้าใจจุดประสงค์ของการร่วมโครงการอบรมดังกล่าว เป็นไปในทางเดียวกัน

ภาพที่ 3.2 เวทีชุมชน ครั้งที่ 2

4.3 การจัดอบรมโครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชนวัดกุ่ม่าวมงคลชัย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

- 1) วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชนวัดกุ่ม่าวมงคลชัย ต.สันป่าเลอ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
- 2) ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2551
- 3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพ 3 กลุ่มอาชีพ ของ ต.สันป่าเลอ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 33 คน ประกอบด้วย อาชีพนวดแผนโบราณ อาชีพขายของหัตถกรรมท้องถิ่น และ อาชีพทำพวงกุญแจไม้สักดอกเงิน
- 4) สถานที่ วัดกุ่ม่าวมงคลชัย ต.สันป่าเลอ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
- 5) ผลที่ได้จากการอบรม พบว่า ผู้รับการอบรมมีความกระตือรือร้น และให้ความสนใจในการมีส่วนร่วม และได้รับความรู้พร้อมทักษะที่ได้จากการอบรมเพื่อทดลองใช้ในสถานการณ์จริงต่อไป

ภาพที่ 3.3 การทำกิจกรรมในโครงการอบรมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฯ

4.4 การนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติจริง

- 1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้รับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง
- 2) ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม 2551
- 3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพทั้งสามอาชีพ
- 4) สถานที่ ณ สถานที่ประกอบอาชีพของแต่ละคน

5) ผลที่ได้รับ ผู้ประกอบอาชีพสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในระดับหนึ่ง

4.5 การจัดเวทีชุมชน ครั้งที่ 3 เพื่อสรุปผลการอบรมและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้จริง

- 1) วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปผลการอบรม และประเมินผลสำหรับผู้ประกอบอาชีพในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้จริง
- 2) ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ 23 สิงหาคม 2552
- 3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ คณะนักวิจัย และผู้ประกอบอาชีพทั้งสามอาชีพของชุมชนวัดคู่มานมงคลชัย ต.สันป่าเลอ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
- 4) สถานที่ วัดคู่มานมงคลชัย ต.สันป่าเลอ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
- 5) ผลที่ได้รับจากการจัดเวทีชุมชนครั้งที่ 3 คณะนักวิจัยได้สรุปผลการอบรมและการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงของผู้รับการอบรม

ภาพที่ 3.4 เวทีชุมชนครั้งที่ 3

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

5.1 การเตรียมการวิจัย ผู้วิจัยและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ร่วมกิจกรรม ได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการศึกษาประมวลความรู้ เพื่อจัดทำทเรียนแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยว

5.2 การดำเนินการ ผู้วิจัยและนักศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินการวิจัยตามแผนการดำเนินการวิจัย โดยการเก็บข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาชุมชน การนำเสนอรายงานความก้าวหน้า การจัดทำร่างแบบฝึก การวิเคราะห์ผลงานผู้เข้าอบรม การจัดเวทีชุมชน แล้วจัดบันทึกข้อมูลที่ได้ในรูปแบบการจดบันทึกเอกสาร การบันทึกโดยใช้แถบเสียง และการบันทึกภาพ การจัดระบบข้อมูล และการบันทึกถ้อยคำในรูปแบบเอกสาร

5.3 การจัดเวทีชุมชน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือคือ แบบสำรวจความต้องการ ประเมินการอบรม การสังเกตระหว่างการดำเนินกิจกรรม การสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดบันทึกในรูปแบบการจดบันทึกเอกสาร และการบันทึกโดยใช้แถบเสียง และการบันทึกภาพ ระหว่างการดำเนินกิจกรรมเป็นระยะ

5.4 สรุปผลการวิจัย ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสรุปทเรียนที่ได้รับจากโครงการวิจัย คือ แบบประเมินการอบรม แบบสำรวจความคิดเห็น การสัมภาษณ์ และการบันทึกภาพ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดบันทึกในรูปแบบการจดบันทึกเอกสาร และการบันทึกภาพ ระหว่างการดำเนินกิจกรรม ส่วนข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

6. การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้ คือ ข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีชุมชน การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การศึกษาเอกสาร และการลงมือปฏิบัติจริงตามกำหนดในโครงร่างการดำเนินงาน ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านี้มาสรุป เป็นลักษณะการวางแผนดำเนินงานร่วมกัน (Plan) จากนั้นจึงลงมือปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับเปลี่ยนใหม่ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (Act) ซึ่งการดำเนินการในรูปแบบ PDCA นี้ ได้ดำเนินการหมุนเวียนไปจนกระทั่งบรรลุผลของการวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบก่อน-หลังอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลังการอบรมโดยใช้สถิติ t-test

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมและนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดเกณฑ์ระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนน	4.50-5.00	ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
คะแนน	3.50-4.49	ระดับความคิดเห็น	มาก
คะแนน	2.50-3.49	ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
คะแนน	1.50-2.49	ระดับความคิดเห็น	น้อย
คะแนน	1.00-1.49	ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

